

Remissvar: Bättre tillsammans – förslag till en uppdaterad nationell cancerstrategi

Sveriges Arbetsterapeuter har tagit del av förslagen för en uppdaterad nationella cancerstrategi.

Sveriges Arbetsterapeuter organiserar den absoluta majoriteten arbetsterapeuter i yrkesverksam ålder i Sverige. Vi tillvaratar och driver arbetsterapeutens yrkesmässiga och fackliga intressen. Med en hög representativitet kan vi som organisation föra arbetsterapins och arbetsterapeuters talan i Sverige och internationellt.

Sveriges Arbetsterapeuter är generellt mycket positiva till utredningens förslag, framför allt kopplat till att prevention, rehabilitering och uppföljning betonas som viktiga incitament för framtidens cancerrehabilitering oavsett huvudman eller vårdnivå. Därutöver är det bra att vikten av forskningsanknytning betonas både avseende forskning om prevention, effektivitet av insatser och arbetssätt samt hälsoekonomi. Det grundläggande fokus som utredningens förslag har gällande tidiga och långsiktiga insatser för rehabilitering anser vi särskilt viktiga för att främja allas rätt till jämlik hälsa genom livet och oavsett sysselsättning.

Vi önskar även lämna följande medskick:

Kompetensförsörjning och kompetenshöjning

Det finns en stor brist på rehabiliteringskompetens inom många områden, oavsett vårdnivå, geografisk plats eller huvudman. Strategin betonar vikten av rehabiliteringskompetenser inom både förebyggande arbete och specialiserad sjukvård, inklusive palliativ vård. För att säkerställa kompetensförsörjningen inom nära vård krävs ett övergripande arbete. Det är viktigt att rätt kompetenser finns på plats i rätt tid för patienten, oavsett vårdnivå. Tillgången till arbetsterapeutisk kompetens varierar stort mellan primärvårdsnivå och mer specialiserad slutenvård. Strategin kräver ökad arbetsterapeutisk kompetens både inom specialiserad rehabilitering och inom det preventiva och rehabiliterande arbetet på primärvårdsnivå. Förslagen i strategin betonar vikten av jämlik och lättillgänglig vård, men det kan vara svårt att uppnå i glesbefolkade områden. Därför behövs även ett stort arbete i glesbygd för att säkerställa att kompetenser finns tillgängliga för att skapa jämlik kvalitet på rehabiliteringen.

Samverkan

För att arbeta långsiktigt hållbart och kunna upprätthålla strukturer för kvalitet behöver samverkan på ett tydligare sätt utvecklas för att hitta aktörer utanför hälso- och sjukvården som på ett strukturerat sätt kan arbeta med hälsofrämjande och med visst förebyggande arbete. Ur ett glesbygdsperspektiv är det särskilt viktigt att fundera över vilka samarbetspartners som kan inkluderas, såsom patientorganisationer, frisk- och hälsovårdsutbud, studieförbund, kommuner och primärvård. Länkning mellan hälso- och sjukvård ut till aktörer i civilsamhället bidrar även till att arbeta hållbart och att stärka förutsättningarna för bästa möjliga hälsa. Detta genom att nå ut till många, inklusive sårbara och socio-ekonomiskt utsatta grupper. I vissa tätbefolkade områden finns initiativ som Kraftens hus, som erbjuder många aktiviteter.

Vikt av multiprofessionella team runt patienten

Det är även viktigt att regionerna har utarbetade specialiserade multiprofessionella reahabteam inom den specialiserade rehabiliteringen, både i syfte att erbjuda personcentrerade insatser och för att främja kompetensutveckling och bidra till en effektiv cancerrehabilitering.

Uppföljning

Förslagen i strategin betonar också vikten av att ha mål med cancerrehabilitering som kan följas upp. Det måste finnas tydliga riktlinjer och rutiner på både nationell och regional nivå för att säkerställa att rehabiliteringsåtgärderna är effektiva, effektfulla och att de kan följas upp korrekt. Det är också viktigt att uppföljningsprogram för patienter som avslutat behandling inkluderar livskvalitetsparametrar och data som samlas in på nationell nivå i syfte att nära följa möjligheten för jämlik hälsa över landet.

Sammanfattningsvis vill Sveriges Arbetsterapeuter betona att vi ser mycket positivt på förslagen kopplade till de mål och den riktning som denna strategi pekar på, men det behöver skapas en tydlig genomförandeplan för de arbetssätt och den organisationsstruktur som ska implementera strategin. Inom detta arbete behöver även kompetensförsörjningen för professioner med rehabiliteringskompetens vara ett prioriterat arbete i synnerhet ur ett glesbygdsperspektiv.

Ida Kåhlin

Förbundsordförande